

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 2243/4
23. фебруара 1988. године
Београд

Председник Савезног
комитета за пољопривреду,
Сава Вујков, с. р.

504.

На основу члана 16. став 5. Закона о заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/86), Савезни комитет за пољопривреду прописује

ПРАВИЛНИК

О МЕРАМА ЗА СУЗБИЈАЊЕ И ИСКОРЕЊИВАЊЕ ЕНЗООТСКЕ ЛЕУКОЗЕ ГОВЕДА

Члан 1.

Ради сузбијања и искорењивања ензоотске леукозе говеда (Leucosia enzootica bovin), примењују се мере предвиђене овим правилником.

Члан 2.

Оболелим од ензоотске леукозе сматрају се говеда код којих се:

1) серолошким испитивањем (agar-gel имунодифузиона проба) или ЕЛИСА тестом утврди позитивна реакција;

2) приликом клања, у органима или ткивима утврде морфолошке и патохистолошке промене карактеристичне за ензоотску леукозу.

Члан 3.

Сумњивим на ензоотску леукозу сматрају се говеда:
1) која показују клинички манифестне промене (оток лимфних чворова и др.) карактеристичне за ензоотску леукозу;

2) код којих нису установљене туморозне промене на кожи, лимфним чворовима и органима, а серолошко испитивање даје сумњиву реакцију;

3) која потичу из запата у којима је утврђена ензоотска леукоза или сумња на ензоотску леукозу;

4) код којих су, приликом клања или угинућа, утврђене карактеристичне туморозне промене, а није извршено патохистолошко испитивање;

5) код којих је приликом хематолошког испитивања утврђена леукоцитоза са изразитом лимфоцитозом (65%).

Члан 4.

Дијагностичком испитивању на ензоотску леукозу подвргавају се говеда која су навршила шест месеци живота.

Дијагностичко испитивање приплодних говеда у друштвеној својини врши се једанпут годишње.

Дијагностичко испитивање приплодних говеда која се налазе код индивидуалних држалаца врши се најмање једанпут у пет година.

Члан 5.

Говеда која се излажу на сајмовима, смотрама и изложбама, или се увозе из других земаља, подлежу обавезном испитивању на ензоотску леукозу.

Члан 6.

Петнаест дана пре тељења и 15 дана после тељења, као и 30 дана после примене алергена и вакцина, говеда се не могу подвргнути испитивању на ензоотску леукозу.

Члан 7.

Кад се утврди ензоотска леукоза говеда или сумња на ензоотску леукозу говеда, у зараженом или на заразу сумњивом дворишту наредиће се следеће мере:

1) издавање оболелих и на обольење сумњивих говеда;

2) попис и означавање оболелих и на обольење сумњивих говеда. Грла са позитивном серолошком реакцијом обележавају се словом Л величине 8 см, које се утискује врућим жигом;

3) забрана допреме здравих говеда међу оболела и на обольење сумњива говеда;

4) забрана стављања у промет оболелих и на обольење сумњивих говеда, осим за клање;

5) индивидуални третман говеда приликом лечења и предузимање других стручних захвата у складу са принципима аспексе и антисепсе.

У уверење о здравственом стању које прати говеда упућена на клање код којих је утврђена ензоотска леукоза уписује се ознака: „Ензоотска леукоза говеда“.

Члан 8.

У дворишту у коме је утврђена ензоотска леукоза или сумња на ензоотску леукозу, незаражена говеда обележавају се ушим маркицама или тетовирањем и испитују серолошком методом, у размаку од три месеца, све док се не добију два узастопна негативна резултата код свих говеда.

Члан 9.

Ензоотска леукоза говеда сматра се престалом у дворишту после уклањања свих говеда оболелих од ензоотске леукозе и завршне дезинфекције и ако приликом спровођења два узастопна серолошка дијагностичка испитивања, са размаком од три месеца, код преосталих говеда тог заштата није установљена позитивна реакција.

Члан 10.

О предузетим мерама из овог правилника, органу надлежном за послове ветеринарства у републици, односно аутономној покрајини достављају се следећи подаци: назив општине и места у коме је утврђена ензоотска леукоза говеда, име држаоца говеда, ознака говеда која се подвргавају испитивању на ензоотску леукозу и резултат тог испитивања.

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о мерама за сузбијање и искорењивање леукемије говеда („Службени лист СФРЈ“, бр. 34/81).

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 2243/5
8. фебруара 1988. године
Београд

Председник Савезног
комитета за пољопривреду,
Сава Вујков, с. р.

505.

На основу члана 16. став 5. Закона о заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/86), Савезни комитет за пољопривреду прописује

ПРАВИЛНИК

О МЕРАМА ЗА СУЗБИЈАЊЕ И ИСКОРЕЊИВАЊЕ БЕСНИЛА КОД ЖИВОТИЊА

Члан 1.

Ради сузбијања и искорењивања беснила код животиња, примењују се мере предвиђене овим правилником.

Члан 2.

Ради сузбијања беснила код животиња обавезан је по-
пис, означавање и заштитно цепљење паса против бесни-
ла, једанпут годишње. Заштитном цепљењу подлежу сви
пси старији од четири месеца.

Члан 3.

По пријему обавештења о појави знакова по којима
се може посумњати да је животиња оболела од беснила, та
животиња се клинички испитује ради утврђивања оправ-
даности сумње на беснило.

Надлежни орган у републици, односно аутономној
покрајини одмах обезбеђује лабораторијску дијагностику
у специјалистичкој организацији удруженог рада ако вете-
ринарска служба клинички потврди сумњу на беснило.

Испитивању из става 1. овог члана мора се подвргну-
ти и свака животиња коју је болесна животиња могла за-
разити.

Члан 4.

Клинички здрави пси и мачке који су нанели озледују-
ћу димензије стављају се под контролу за време од 10 дана. За
то време извршиће се три клиничка прегледа, и то: првог,
четвртог и десетог дана.

Члан 5.

Ако се утврди оправдана сумња на беснило, глава
или мозак животиње шаље се на лабораторијско испити-
вање.

Животиња се сматра оболелом ако се лабораториј-
ским испитивањем, применом методе флуоресцентне мик-
роскопије или испитивањем на Негријева тела или био-
лошким огледом на белим мишевима, утврди беснило.

Биолошки оглед на белим мишевима врши се у сле-
дећим случајевима:

- 1) кад је човек дошао у додир са животињом за коју се
сумња да је оболела од беснила, а микроскопски налаз (ме-
тодом флуоресцентне микроскопије или испитивањем на
Негријева тела) на испитаном материјалу од те животиње
даје негативан или сумњив резултат;
- 2) приликом првог утврђивања беснила код једне
врсте животиња на територији општине;
- 3) по потреби и у другим случајевима.

Члан 6.

Кад се утврди беснило и док траје опасност од бесни-
ла, у зараженом и угроженом подручју наредиће се следе-
ће мере:

- 1) затварање животиња за које се сумња да су оболеле
од беснила;
- 2) затварање паса млађих од четири месеца;
- 3) држање паса и мачака под контролом тако да пси
морају бити маркирани, односно означени и држани пово-
рем и са корлом;
- 4) забрана промета паса и мачака;
- 5) провера поступака које је предузео држалач животи-
ња и утврђивање евентуалног додира заражене животи-
ње са другим животињама на које се беснило може прене-
ти или са људима;
- 6) заштитно цепљење паса, а, по потреби, и других за
беснило пријемчивих животиња;
- 7) тамињење нецепљених паса и мачака, као и паса и
мачака луталица;
- 8) убијање лисица, других дивљих месождера и ви-
замских пацова;
- 9) убијање животиња оболелих од беснила и животи-
ња које је ујела болесна животиња;
- 10) убијање животиња које су биле у додиру са живо-
тињом оболелом од беснила, односно животињом за коју
се сумња да је оболела од беснила или цепљење тих живо-
тиња (осим невакцинисаних паса) и њихово држање у ка-
рантину за време од три месеца. Животиње за које постоји
основана сумња да су заражене, обавезно се цепе одговара-
јућом вакцином;

11) убијање животиња за које се сумња да су оболеле
од беснила, а промениле су понашање својствено тој
врсти;

12) забрана изношења животињских производа и
животињских сировина, као и предмета преко којих се бес-
нило може пренети из зараженог дворишта и других мес-
та;

13) забрана скидања коже са лешева паса, мачака, лиси-
ца, вукова и осталих крзнаша.

Члан 7.

Изузетно од одредбе члана 6. тачка 3. овог правилни-
ка, изван насељених места могу се слободно кретати: пси
чувари стада на испаши уз стадо, службени пси Југосло-
ванске народне армије и милиције, пси спасилачких екипа
и пси водичи слепих лица, ако је после спроведене вакци-
нације истекло време стварања имунитета.

Пси се могу користити у лову ако су два пута годиш-
ње заштитно цепљени против беснила, ако су означени и
ако је после последњег заштитног цепљења истекло време
стварања имунитета.

Члан 8.

Изузетно од одредбе члана 6. тачка 13. овог правил-
ника, скидање коже са лешева паса, мачака, лисица, вукова
и осталих крзнаша дозвољено је под следећим условима:

1) да је лице које скида кожу са лешева тих животиња
заштитно цепљено против беснила, да нема повреде на
глави и рукама и да је обучено за обављање тог посласа;

2) да лице за време скидања коже са лешева има за-
штитну одећу, обућу, рукавице, маску и да располаже од-
говарајућим прибором за узимање материјала за лабора-
торијски преглед: скалpelом, маказама, ножем, длетом,
чекићем, тестером, боцама за узимање материјала, пакова-
ње и слање материјала и средствима за дезинфекцију;

3) да се врећа са кожом чува у посебној просторији до
добијања резултата испитивања из члана 5. став 2. овог
правилника. Ако је резултат позитиван, односно животи-
ња болесна, врећа се заједно са кожом уништава, а ако је
резултат негативан, односно животиња здрава, дозвољава
се стављање коже у промет.

Члан 9.

Кад се беснило утврди код дивљачи, може се забрани-
ти лов те дивљачи на одређено време.

Члан 10.

При предузимању мера заштитног цепљења, истовре-
мено се одређују и врсте животиња које ће се цепити, вре-
ме цепљења и врста цепива (вакцине).

Члан 11.

Дезинфекција просторија у којима се налази оболела
животиња и прибора који је био у додиру са оболелом
животињом врши се свакодневно одређеним средством за
дезинфекцију до убијања животиње, после чега се врши за-
вршна дезинфекција.

Члан 12.

За псе и мачке који се излажу на изложбама мора се,
пре излагања, располагати потврdom о заштитном цепље-
њу.

Члан 13.

Сматра се да је беснило престало ако су извршене све
наређене мере, ако је извршена завршна дезинфекција и
ако су од тада прошла три месеца, за које време није уста-
новљен ниједан случај беснила код животиња.

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да
важи Правилник о мерама за сузбијање и искорењивање
беснила код животиња („Службени лист СФРЈ”, бр. 34/80).

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 2243/6
23. фебруара 1988. године
Београд

Председник Савезног
комитета за пољопривреду,
Сава Вујков, с. р.

506.

На основу члана 16. став 5. Закона о заштити животиња од заразних болести које угрожавају целу земљу („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/86), Савезни комитет за пољопривреду прописује

**ПРАВИЛНИК
О МЕРАМА ЗА СУЗБИЈАЊЕ И ИСКОРЕЊИВАЊЕ
БЕДРЕНИЦЕ КОД ЖИВОТИЊА**

Члан 1.

Ради сузбијања и искорењивања бедренице код животиња, примењују се мере предвиђене овим правилником.

Члан 2.

Подручје бедренице, у смислу овог правилника, јесте подручје у коме је у последњих 20 година установљена бедреница.

Географске границе подручја бедренице одређује орган надлежан за послове ветеринарске инспекције у републици, односно аутономној покрајини.

Члан 3.

Ако се установи појединачни случај бедренице, забрање се пуштање животиња из зараженог дворишта за време док траје зараза, односно док траје опасност од заразе.

Ако се установи бедреница у више од три случаја и са већим бројем жаришта, зависно од епизоотолошке ситуације, ветеринарски инспектор забраниће издавање уверења о здравственом стању за пријемчive животиње и ограничити њихово кретање на територији насељеног места 14 дана од дана последњег угинућа или предздрављења оболеле животиње и завршене последње дезинфекције.

Члан 4.

Животиње које болују од бедренице и животиње за које постоји сумња да су заражене бедреницом не смеју се клати.

Забрањена је употреба, искоришћавање и отуђивање заражених и на заразу сумњивих животиња, као и продаја млека и млечних производа од тих животиња.

Члан 5.

Лешеви животиња угинулих од бедренице, као и месо и делови закланих животиња код којих се бедреница утврди после клања, морају се чувати да не дођу у додир са људима и животињама и морају се учинити нешкодљивим заједно са кожом, унутрашњим органима и отпадима.

Трупови животиња за које се сумња да су оболеле од бедренице превозе се искључиво средствима и у посудама из којих не могу испадати отпади и делови у чврстом или течном стању.

Члан 6.

Лечење, серумизацију заражених и вакцинацију на заразу сумњивих животиња може вршити само дипломирани ветеринар.

У зараженом и на заразу сумњивом простору предузимају се следеће мере:

1) активна заштита говеда, бивола, оваци, коза и копитара у складу са упутством произвођача вакцине против бедренице;

2) забрана секције лешева животиња угинулих од бедренице, као и лешева животиња за које постоји сумња да су угинуле од бедренице, ако нису обезбеђени услови за спречавање ширења заразе;

3) пооштрена дезинфекција места на коме је угинула животиња оболела од бедренице или сумњива на бедреницу. Ако је животиња угинула на земљишту, површински слој земље мора се скинути у дубини до 30 см и закопавањем нешкодљиво уклонити;

4) секција лешева и узимање материјала са лешева животиња угинулих од бедренице или сумњивих на бедреницу само у присуству ветеринара. Лица са повредама на рукама не смеју да врше секцију и узимање материјала за лабораторијске прегледе.

Члан 7.

Дијагностика бедренице врши се:

1) патоморфолошким прегледом лешева угинулих животиња;

2) лабораторијским прегледом (бактериолошким и серолошким).

Код сваког утврђеног случаја бедренице орган надлежан за послове ветеринарске инспекције у општини дужан је да испита извор заразе и да предузме мере за спречавање даљег ширења заразе, а подручје бедренице уведе у епизоотолошку книгу општине.

Члан 8.

У местима у којима се лабораторијски утврди бедреница, а извор заразе се не може утврдити и учинити безопасним за даље ширење заразе, орган надлежан за послове ветеринарске инспекције у општини утврди подручја и наредиће вакцинацију говеда, оваци и коња против бедренице.

Обавезној вакцинацији против бедренице подлежу говеда, биволи, овце, козе и копитари који користе храну са подручја бедренице.

Члан 9.

Орган надлежан за послове ветеринарске инспекције у републици, основно аутономној покрајини утврђује обим и време вакцинације и врсту животиња које ће се вакцинисати против бедренице.

Члан 10.

Кад оздрави последња оболела животиња и после нешкодљивог уклањања лешева, сировина и отпадака заражених или на заразу сумњивих животиња, мора се извршити чишћење и појачана завршна дезинфекција просторија, кланица и дворишта у којима су биле смештене те животиње, одговарајућим дезинфекцијеном.

Страјак и смеће затечени у просторијама из става 1. овог члана морају се нешкодљиво уништити.

У просторијама, кланицама и двориштима зараженим бедреници мора се извршити прописна дезинфекција оруђа и опреме који су били у додиру са болесним или сумњивим животињама, односно њиховим лешевима или деловима лешева.

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о мерама за сузбијање и искорењивање бедренице код животиња („Службени лист СФРЈ“, бр. 34/80).

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 2243/7
23. фебруара 1988. године
Београд

Председник Савезног
комитета за пољопривреду,
Сава Вујков, с. р.